

kredsene, og det har bragt mig paa den Tanke, at man vist burde lægge et andet Grundlag for Fordelingen mellem Amterne.

Hidtil er det gaaet paa den Maade, at man gennem Cirkulærer har opfordret Skoleraadene til hvert Aar at indgive Andragende om de Beløb, de mente at have Brug for, og vedkommende Andragende skulde være underbygget med Oplysninger om, hvor mange kvalificerede Ansøgere der havde søgt Tilskud Aaret i Forvejen, og hvor mange af disse der havde faaet Understøttelse. Denne Fremgangsmaade kan maaske se godt nok ud, idet man altsaa gaar ud fra, at Antallet af Ansøgere svarer saa nogenlunde til hinanden de forskellige Aar; dette Antal har ogsaa vist sig at være nogenlunde stabilt. Men der er et særligt Forhold, der har gjort sig gældende. Jeg nævnede før, at i den Skoleraadskreds, som jeg repræsenterer, Sorø Amts, var de Beløb, der stod til Raadighed, nedadgaaende fra Aar til Aar. Dette kunde selvfølgelig hidrøre fra, at der der var større Trang til at komme paa Højskole i andre Egne af Landet, men da det samme Forhold stadig vendte tilbage og har fortsat sig lige til de senere Aar, maatte der være andre Grunde. Jeg søgte da Oplysning hos den daværende Tilsynsmand, Docent Feilberg, og det viste sig, hvad jeg nok anede, at man var inde paa en Glidbane, om jeg saa maa sige. Det er jo ikke saa underligt, at man, naar man sidder i et Skoleraadsudvalg og skal fordele Midlerne til en Mængde Ansøgere, nødes til at udskyde en Del Folk, som egentlig burde have Tilskud — det har været saaledes i Sorø Amt, at man ikke alene har maattet udskyde alle dem, der havde blot nogen Formue eller nogenlunde formuende Forældre, eller dem, der var under 18 Aar, men man har ogsaa maattet udskyde de 18- og 19-aarige; man sagde som saa: De unge kan bedst taale at skydes ud, for de kan komme igen; — men naar man staar overfor saadanne Forhold, gør man, hvad man kan, for at faa saa mange Midler som muligt til Raadighed, og saa er der jo en Fristelse til at kalde saa mange af Ansøgerne som muligt kvalificerede. Det er imidlertid ret uheldigt. I Virkeligheden burde man jo i hver Skoleraadskreds sætte et bestemt Maal, som helst skulde være ens for alle Amterne, for, hvem der skal anses for en kvalificeret Ansøger. Man vilde selvfølgelig gaa for vidt ved at fastsætte, at en Tjenestekarl, der har samlet sig en 2—3—400 Kr., ingenting skal have, men

saa langt har man maattet gaa adskillige Gange. Naar man ved at tage alle Ansøgerne med kan faa flere Penge at raade over, er der, som sagt, en Fristelse til at kalde dem alle for kvalificerede. Jeg kunde godt pege paa Amter, baade paa Øerne og i Jylland, hvor man har gjort dette fra første Færd, og det er ikke ganske tilfældigt, naar et Amt paa Sjælland for Tiden oppebærer en Del af Tilskuddet, der er ca. 3,000 Kr. større, end Folketallet f. Eks. vilde berettigede til. Jeg skal ikke nævne vedkommende Amt, men det har faaet dette Tilskud ad den Vej, jeg her har angivet; det vil kunne bevises. Derfor har jeg ment, at man maatte gaa en anden Vej, og det Grundlag for Fordelingen, som da fortrinsvis tilbyder sig, er Folketallet.

Nu maa jeg straks sige, at hvis man fortrinsvis vil fordele Tilskuddet efter Folketallet, vil man for det første komme til at yde Hovedstaden et Beløb, som den slet ikke paa nogen Maade har Brug for, for Hovedstaden sender jo et grumme lille Antal Elever paa Folkehøjskoler. Det vil ses af Motiverne, at i indeværende Finansaar har kun 36 Elever fra København søgt Understøttelse, og deraf har de 26 opnaaet den. Saa lille er Tilgangen for Københavns Vedkommende. Men selv om man udelod Hovedstaden, vilde man sikkert ved ensidigt at benytte dette Grundlag gøre Uret mod store Dele af Landet, navnlig Jylland, fordi der er forholdsvis flere uformuende i den Del af Landet. At fordele lige ud efter Folketallet lader sig altsaa ikke gøre, men jeg skal dog nævne nogle Tal, som viser, at den Vej er fremkommelig, i hvert Fald efter mit Skøn. I det sidste Aar, for hvilket jeg har Oplysninger, blev de ca. 250,000 Kr. fordelt med 3,000 Kr. til København, 2,700 Kr. til Færøerne, 150,400 Kr. til Jyllands Amter og 93,600 Kr. til Øernes Amter udenfor København. Fordeler man det samme Beløb efter Folketallet, vil man faa 134,500 Kr. til Jylland og 110,200 Kr. til Øernes Amter. Disse Tal viser, synes jeg, at man maa kunne gaa den Vej; men selvfølgelig maa dette Grundlag suppleres. Dersom man lægger Folketallet til Grund og udskyder visse Formue- og Indkomstklasser, hvorved selvfølgelig den enkelte Skatteyder maa betragtes som Repræsentant for en Familie, vil man kunne faa et Tal, som i Virkeligheden yder et godt Maal for Uformuenheden og derigennem for, hvor mange uformuende Ansøgere der findes i de for-